

MANAGEMENTESSAY NR. 14

Over het politieke en economische klimaat:

De dynamiek komt nu van links, niet van rechts

© Marcel Metze, november 2006

In de jaren negentig heerste in westerse landen met (centrum)-rechtse regeringen veelal een neoliberal, 'Angelsaksisch' economisch klimaat. Sinds 2000 hangt in hun kring een meer conservatieve sfeer, die zich mede uit in een zekere rigiditeit van economie en overheid. Economische dynamiek is nu vooral te vinden in landen met (centrum)-linkse of links-liberale regeringen. Een verslag van vijftien jaar onderzoek.

Vroeger, toen de wereld nog te verbeteren leek, zag Nederland zichzelf als gidsland. Wij wezen de weg in hulp aan de Derde Wereld, de omgang met drugsverslaafden, ethische kwesties als mensenrechten, abortus en euthanasie. Die tijd van het 'opgeheven vingertje' ligt ver achter ons. Intussen zijn we ook onze positie van economisch voorbeeld kwijtgeraakt. Na 2000 raakte het in de jaren negentig bejubelde 'Dutch Model' snel uitgeblust. De economische terugval na 9/11 kwam hier harder aan dan elders, het herstel verliep trager, wij werden de hekkensluiter van Europa.

Angelsaksische versus Rijnlandse veranderingen

Het is vermoedelijk geen toeval dat dit matte land in die eerste jaren van het nieuwe millennium ook in een politiek vacuüm verkeerde, waarin regeringen kwamen en vielen, en vooral die politieke leiders bovendien die xenofobie en conservatisme op het program hadden staan. Het politieke en economische klimaat beïnvloeden elkaar. De relatie tussen deze twee is complex, en over het algemeen rekenen politici zich op dit terrein meer macht toe dan zij hebben, vooral als het goed gaat met het land. Desondanks, zónder invloed zijn ze ook weer niet, en soms is die zelfs zeer duidelijk zichtbaar.

Hoe zit die wederzijdse beïnvloeding van het economische en politieke klimaat in elkaar? Ik verricht periodiek onderzoek naar de 'Angelsaksische' versus 'Rijnlandse' veranderingen in de 15 EU-landen, de VS en Japan. De resultaten bestrijken thans de periode 1990-2005, en ze suggereren dat het vigerende politieke klimaat inderdaad verband houdt met onderliggende economische processen. In de jaren negentig schoof de politiek-economische cultuur in Europa en in Japan duidelijk op in 'Rijnlandse' richting en de Amerikaanse in 'Angelsaksische' richting. (meer)

Voor het volledige artikel (1400 woorden):

stuur een e-mail naar research-unit@metze-research.com

U ontvangt dan een beveiligd PDF-bestand, een password en een factuur van € 15, exclusief BTW.